

რედაქცია

გადავიხსენებ პრინციპულად, ავ. მუსხისხის ხასხასე...
ბელინ-მონარა
მთავარი რედაქცია...
დროება-ნიშნების უახლესი
წელიწადში. 6 თვეს. 3 თვეს
დროება და ნიშნების ერთად 14 მან. 8 მან. 5 მან.
წელიწადში... 9 მან. 5 მან. 3 მან.
დროება... 7 მან. 4 მან. 2 მან.

დროება

უახლესი განცხადებისა

დღის განმავლობაში 1 კვანძის...
უახლესი განცხადებისა
დღის განმავლობაში 1 კვანძის...
უახლესი განცხადებისა

გამოდის ყოველ-დღე ორშაბათს ბარდა

ცალკე ნომერი „დროებას“ დარს 5 მან.

ავგოლინის დღისასწავლის გამო
ხვალ, პარასკევს გაზეთი არ გა-
მოვა.

ტელეგრაფები

ბერლინი, 18 მაისს. იმპერატორმა
ვილჰელმმა ინსსულა რუსეთის კან-
ცლერი ა. გარსიაკოვი.
დუბლინი, 18 მაისს. ირლანდიის
საადგილ-მამულა საზოგადოების (ლი-
გის) დამაარსებელი კატოლი და ტუ-
სადეს, რადგანან ხაღისი სრეულობის
ხაღმას ახრადებენ.

მუთაისის ბანკის კრება

სხდამა მეთორმეტე და უკანასკნელი
11 მაისს.
წევლის შემდეგ ზღვა დაწყარბუ-
ლია... აღარ სცემს ტალღა, არ ჰგორ-
ვენ ზვირთნი: გაქრა ბ. დ—ძე და
თვლებით ზის პ. ჩ—ნი, რომელსაც
შემოკლია რჩეულნი ფალანგები შემ-
დეგ გამარჯვებისა...
ათას ას თერთმეტი კენჭის ნაცე-
ლად დღეს არის მხოლოდ 376; და-
ნარჩენი კენჭონები რალაც ჯადას-
ნურმა ძალამ წუხელისევე და დღეს
დილით ადრე განაფლო მუთაისი-
დამ.
ამ უკანასკნელს სხდამაზე უნდა
ამოიჩინონ ზედახედიველ პომიტეტი-
დამ გამოსასვლელ წევროთ მაგიერნი.
სანამ არჩევანს შეუდგენ სცენაზე
გამოვიდა მამგობის თავს-მჯდომარედ
ხელმეორედ გუშინ ამორჩეული ნ.
ლოლაბერიძე და ჩვეულებრივი მად-

ლობა მოახსენა საზოგადოებას ჩისი
ამორჩევისათვის. მან გამოაცხადა,
რომ, საზოგადოების ნება-რთვით,
იგი ხელს იღებს თავის ჯამაგირიდამ
ხუთას მანეთზე, რომელიც ამიერ
94 წ-მებრ უნდა იქმნეს მოხმარე-
ბული... (ტაში და ბრაგო.)

შემდეგ თავს-მჯდომარე აცხადებს,
რომ რიგით გამოდის კომიტეტიდამ
ღევით ნ. აბდუშელიშვილი და დანარ-
ჩენთავან ერთ-ერთი წილის-ყრით
უნდა გამოვიდეს. ჰყარეს წილი და
გამოსვლა ხელა თვით თავს-მჯდომა-
რეს ა. შიფინაშვილს. პრებამ სამჯერ
ერთ ხმათ სთხოვა მას, რომ დარჩე-
ნილიყო და ბ-მა შიფინაშვილმა,
მოკლე ხნის ყოყმანის შემდეგ შეი-
წყარა ერთობრივი თხოვნა კენჭო-
სანთა. ანტონ და პირ. ლორთქიფა-
ნიძენი აცხადებენ, რომ, მათდა სამ-
წუხაროდ, სხვა-და-სხვა გარემოებათა
გამო მათ აღარ შეუძლიანთ კომი-
ტეტიში წევრებად დარჩენა. პრებამ
შეუდგა სამი ახალი წევრის ამორჩე-
ვას. დასახელეს, კენჭი უყარეს და
აირჩიეს სამი პირნი, რომელთავან
მიიღეს:

- თეთრი. შავი.
მიხეილ ბევიძემ — 376 — 10.
მიხ. ღარახველიძემ — 375 — 11.
ივანე მესხმა — — 363 — 18.

ამის შემდეგ თავს-მჯდომარემ გა-
მოაცხადა, რომ ბანკის დამფუძნე-
ბელთა და მესხებლების სხდომები
წრელულს გათავებულთა. ადგა თავ-
ბახეა შადეა, მეგრელთ უმთავრესი
ბელადთავანი, და ჰკადრა თავს-მჯდო-
მარეს მას: „უგულთთადეს მადლობას
გიძღვნი საზოგადოების სახელით (!?)
იმ დეწლისა და ჯაფისთვის, რომელ-
საც თქვენ ასე ერთგულათ ეწეოდით

თერთმეტს დღესა და ღამეს. თქვენის
უბაღლო თავს-მჯდომარეობის წყა-
ლობით ჩვენს სხდომებზე დაკულო-
იქმნა სრული წესიერება და ამ წე-
სიერების წყალობით სიმართლემ სძლია
ვერაგობასა (!)“

აღახენა ბაგენი თვისნი ხელმეორედ
თავს-მჯდომარედ ქმნილმან და უბა-
სუხა: მე ყოველთვის მზადა ვარ სა-
ზოგადოების წინაშე სამსახურისათვის
და ყოველივე ჯაფას მისთვის სინარუ-
ლით აუიტიან. წლივეანდელი ჩემი
ღეწული კრების გამო მართლია ცო-
ტათი მეძნელა, მაგრამ მე მიინც არა-
ფრად ვაგდებ, რადგანაც ის იყო შე-
დეგი საზოგადოების მშვიდობიანი
ბრძოლისა, იმ გვარი ბრძოლის, რომ-
ლის შემხედვარეს, პოეტისა არ იყოს,

სულს სწამს და გულს სჯერა,
რამ ჯერ გიდეე არ გამქრადეა
მომაველი ბუდის წერა!

ტაშითა და ბრაგოთი დაიშალა ეს
უკანასკნელი სხდამა ბანკის წლივეან-
დელი სესიისა...

დასრულდა კრების „ამბავი, ვითა
სიხმარი ღამისა“...

სიტყვა ბევრი დანიარჯა და საქმე
ცოტა გაკეთდა; მაგრამ ვინც ამ ცო-
ტას გაკეთებასაც დაესწრო, ის ცხადად
დანიარჯადა—თუ რა საიმედო მასალა
ჩვენი აწ მყო მომავლის დიდებისა-
თვის...

ახალი ამბები.

სამტრედილიდამ გვატყობინებენ, რომ
14 მაისს დაუწყიათ იქილამ მუშაობა
ბათუმის რკინის გზისა. მაგრამ მიწის
მუშაობა ამ გზაზე ზოგიერთ ისეთ
ჩვენს ხეობის ორი ხალხისა ამ წუ-
თის სოფლის მადოვან სახლში კიდე-
ვაც ვერ მოახდენს ჯეროვან შთაბეჭ-
დილებას, და ჩაიგლის ისეთივე
შედევებით, როგორც ჩაუვლია ამ
ხასიათის „დროების“ სხვა სტატიებსაც;
მაგრამ მაინც ვიტყვი, რადგანაც გუ-
ლის აღმშრომებელ ფიქრების ნახევ-
რათ გამოთქმაც და მათი გაზიარება
ცოტათ არ იყოს მაინც ამშვიდებს
გულს...

ამისთანა ფაქტებს უმაღლეს და უფ-
რო საზოგადო მიზნებთან გადააქვთ კა-
ცის ფიქრი; მაგრამ აქ ფილოსოფო-
სობის დრო არ არის, და ან აღტ-
ცებით ლაპარაკი რა საქროა!..
მცი და ოც-და-ათის წლის წინათ
ჩვენ ხეობაზედ სულ სხვა ცხოვრება
იყო; სახელმწიფო სამსახური დაშო-
რებით აღილი იყო და სხვა მოთხოვ-

მეიჯარადრებებს აქვთ თურმე აღებუ-
ლი, რომელთაც ხალხი მოუგროვე-
ბით (მეგრელები და გურულები),
ამუშავებენ და ფულის მიცემის დროს
ერთი ჩხუბი და დავიდანაბა ტყდებოა,
რადგან არაყის ხეირიანად არ უსწორ-
დებიანო. ამ მხრით განსაკუთრებით
გამოჩენილი არის თურმე ორი მე-
ჯარადრე ორივე ადგილობრივი მე-
წერიმალე ვაჭრები მიკიტნები: ესენ,
თავის ღუქნებიდამ ახარჯებენ მუ-
შებსო და კვირა რო გაივლის და
ანგარიშის დრო მოვა, იმდენს უანგა-
რიშებენო დანახარჯს, რომ საწყალ
მუშებს ხანდისხან სულაც აღარაფერი
აღარ ერგებათო...

წინასწარი კომიტეტი მთელისის
მეხუთე პრნეოლოგიურ კრებისა“
აცხადებს, რომ საზოგადოებაში გაერ-
ცლებულია ხმა, ვითომც დანიშნულ
დროს არ მოხდებოა მთელისში მე-
ხუთე პრნეოლოგიური კრებოა;—ეს
ხმა სრულიად უსაფუძვლო ხმა არისო,
კრება უეჭველად ამ წლის 8 ენკე-
ნისთვის გაიხსნება ჩვენს ქალაქ-
შიო.

პრებაზე დასასწრებად ბილეთის მი-
ლება შეიძლება ზემოხსენებულ კო-
მიტეტის თავს-მჯდომარის ღენ-ლენიტ.
ა. ბ. პომაროვისაგან და ან სეკრეტ-
რის მ. ბ. მიედენბაუმისაგან.

ჩვენ გავიგეთ, რომ ახალ-ცინის
და ახალ-ქალაქის მახრისა მრისტიან-
ობის აღმადგენელ საზოგადოების
სკოლების დასათვლიერებელად ამავე
საზოგადოების სკოლების ინსპექტორს
თავის თანაშემწედ დაუნიშნავს ხერ-
თვისის სკოლის მასწავლებელი ბ-ნი
ხმალაძე.

„დროების“ ფელტონი, 21 მაისი.

უაფუხავულები ივრის ხმობა

(დასასრული *)

ძაი ვაჟ-კაცის უსულადიშვილის
დაკარგვამ ააღლევა ხალხი, შეიყარ-
ნენ და მხურვალეთ შეჭიროდნენ ერთ-
მანეთს დაღონებულები იმაზედ, თუ
როგორ ეშველნათ საქმისათვის. ზოგ-
მა დანიქა, რომ გვეყოფა თათრებ-
ზედ ტყვილათ არზების წერას, გავი-
დეთ დიდი და პატარა და ავიდოთ
მუღალწრო; ზოგმა თქვა, მინდორში
ყარაულები დაეყენოთო და სხვა.
მაგრამ ბოლოს გადაწყვიტეს ერთხელ
კიდევი მიჰმართონ თაიდან სისხლის

კაცს ბატონს ლევან მელიქოვს, შეჰ-
ბღაგლონ ერთათ, რომ მისი შეწყე-
ნით შეუკრან როგორმე გზა და ან
სულ გადასახლონ ეს თათრები თავი-
ანთ მზგავსებთან მოშორებით ჩვენი-
დან.

მს კარგი და პატროსანი, ბრძნუ-
ლათ არის ნათქვამი; მაგრამ უბედუ-
რობა ის არის, რომ ჩვენ მთავრობასა
აქვს სახელმძღვანელოთ მხოლოდ კა-
ნონები ამისათვის ყოველი ამგვარი
ვიღრება, შეჰბღავლა და ხელების აპ-
ყრობა რჩება ამაოთ და ამიტომაც
იძულებულნი არიან, რომ კიდევი და
კიდევი მიჰმართონ გაცვეთილ მწერ-
ლებს და „ქვის გამხეტქი არზა“ და-
წერიონ.

მიცი ეს ჩემი ლაპარაკი დარჩება
მზათ მღალადებელისა უღაბნოსა შინა;
ვიცი ეს ველური დამოკიდებულება

ნილებებებს და ხარჯებსაც ბევრს იყო
ხალხი მოშორებული, ამისთანა დროს
გლები გაიჩენდა ცოტა რასმე საქო-
ნელსა, მოახანდა ორიოდე დღის
ყანასა და შიმშილის და სისაწყლის
ფიქრი სულაც აღარა ჰქონდა (ჩვენ-
ში სულ სახელმწიფო გლებები იყე-
ნენ წინათვე). ზამდიდრებაზედ წარმო-
ების გაუმჯობესობაზედ და მის კულ-
ტურაზედ დამოკრებით ნაკლებსა
ზრუნავენენ, რადგანაც თითონ ცხოვ-
რება არა თხოულობდა; ფართო და
მდიდარი მთა-ბარი მცირე შრომისა-
თვისაც სამყოფ ლუკმას აძლევდა.

მაგრამ უკანასკნელ დროში, რო-
დესაც გლების ცხოვრება გაჭირდა
და დამოკრებით გაუმრავლდა მოთხოვ-
ნილებები, ჩვენი მთა ბარის სიმდი-
რევი გაგვიჭირდა, ცოდნა ხერხიანი
მუშაობისა, ფულის ხარჯვა და მამულე-

*) „დროება“, № 101.

ჩვენს გაზეთში არა ერთხელ ყოფილა გამოცხადებული და დამტკიცებულიც, რომ ახლანდელი ინსპექტორი ზემო მოყვანილ საზოგადოების სკოლებსა ბ-ნი წინააღივი რიგაინად და თავის წოდების შესაფერად ვერ ასრულებს თავის თანამდებობას და ეს არის უმთავრესი მიზეზი იმისა, რომ ამ საზოგადოების სკოლები ასეთს ცუდს მდგომარეობაში არიან.

ახლა ეს ფაქტორი ამტკიცებს ჩვენს სტყუვებს:

იქნება ბ-ნი ხმალიძე კარგი პედაგოგია (თუმცა ჩვენს გაზეთში ამას წინათ ხეირიან ამბავს არ იწერებოდნენ იმის შესახებ), მაგრამ რა უფლებით, რომელ წესდებით ნიშნავს ბ-ნი ინსპექტორი თავისთვის თანაშემწეს? თუ არ ვსცდებით, საზოგადოების შტატით ეს თანამდებობა სრულიად არ არსებობს. ამას გარდა ბ-ნი წინააღივი, რომელიც მთელი წელიწადები ისე გაივლის, რომ ერთხელ არ დახვდება თავის სკოლებს (მაგ. სამურხაანოში და სხვ.), განა იმდენი დრო არა აქვს, რომ თვითონვე გასინჯოს და დააფასოს იმისა და ახალ-ქალაქის სკოლები მაინც და სოფლის სკოლის მასწავლებელს არ მიანდოს ეს მძიმე საქმე?... მაგრამ, მეორეს მხრივ, ისიც უნდა ვსთქვათ, რომ რაც უფრო ნაკლებად იზრუნავს ამ სკოლებზე ბ-ნი წინააღივი, მეორე ის უმჯობესი იქნება...

* *

ქართლიდან გვწერენ: ქართლში ჭირანხულის დიდა მოსავლის პარი უჩანს; ბალახი მოერია, მაგრამ ეს ბალახი-მალგი ვნებას ვერ მისცემს, რადგან ადვილი ამოსაღებია; ხალხით მინდვრები სავსეა და ამ შალგს მარგლიან.

ხილები ამ გაზაფხულის სიცივეებშია წაახდინეს; ტყეებშია, ალუჩამ, ბალმა და კაკლამა გაუძლო სიცივეებს. გადარჩნენ; დანარჩენი ხილეულობა კი წაახდინა; ვაზი ჯერ ძალიან კარვად არის.

ბის იგიანი შემუშავება, აქ გახურებული არსებით ბრძოლაში თათრების ორბი სრულებით აღარ არის მოსათმენი. ავგერ გამოაცალეს გლეხს უკანასკნელი უღელი ხარი, რომელიც ყოველ საქმეში, ბევრანაშ, გუთანში თუ სხვაში ერთ კაცს უღრის; როგორ მოგწონთ უკანასკნელი ამხანაგის დაკარგვა ამ გახურებულ ბრძოლაში? იმას ოჯახის საქმე ეყვარება და ხარების დაკარგვის გარდა ერთი იმოტეგლა სხვაც აკლდება თუნდ შეძლებული კაცი ავიდოთ: მოსტაცეს ვუთნეული ხარი, ოცი დღეური ყანა მინდორში დაპრჩა, აგრეთვე სიმინდი, ევნახები უოხრდება და ოჯახი, რომელიც რამთონიმე თაობით არის მოწყობილი, დღეს ნ. ხეგრდება...

რადა ჩიხინი უნდა, რომ წარმოების წინ სწავლაში უპირველესი პირობა არის მიწაში ჩამაყურალი გლეხისაგან გარეშე მტრის მორიდება,

„ალაია, როგორც გაზეთებში იწერებოდნენ, ქართლში გამოჩნდა; ხალხი გულმოდგინედ ებრძვის, ზოგან კიდევ დახოცეს. ძალიან შეუცვლია წელს კალიას ბუნება: სწორად წყლის ტელა გამოდის კვერცხილამ, რომელიც აგრეთვე პატარაა.

„ეს ახირებული წვიმები ვნებას გვაძლევს: მზე არ გამოვიდა, რომ ჭირანხული მომაგრდეს, ძირი შეუმარდეს; სიმინდები ზოგან ვერ ხნეს და თუ ხნეს, ძრიელ გვიან.

„ქართლში წელს ძრიელ საღიანობაა ხალხისა და საქონლისა. მხოლოდ ავაზაკობა ძალიან გავრცელებული; ოსები ღამეს არ გაუშვებენ, რომ საქონელი არავის გამოურეკონ ბაკებიდამ. ბორში ღამეში ორი-სამი სახლი სტყდებოდა ამ ორი კვირის წინად; ენლახან მიწყნარდნენ.

წერილი რედაქტორთან

ბატონო რედაქტორო! ამას წინათაც იწერებოდა თქვენს გაზეთში ეილაკა კარკესპონდენტი, რომ სოფელს შოლევს, შუთაისის მაზრაში, რალა ავათმყოფობა არისო, რომელიც ხოცს ხალხსა და უკანასკნელად კიდევ იწერება იგივე, თუ სხვა, კარკესპონდენტი 99 № თქვენს გაზეთში ამავე გარემოებას.

მამასახლისებს და პოლიციის პრისტავებს სასტიკი ყურადღება აქვს მიტყეული მახედ, რომ, უკეთეს რომელიმე სოფელში გაჩნდება გადამდები რაიმე ავათმყოფობა, ვალდებულნი არიან იმავე დღეს მოახსენონ მაზრის უფროსს უშორესის განკარგულებისათვის.

ამ ავათმყოფობაზედ ს. შოლევს არავითარი მოხსენება მათგან არ ყოფილა; მაგრამ მიუხედავად მისა, მაშინვე მოგახდინე განკარგულება გავზენისათვის ს. შოლევს მაზრის ეკიმისა, რომელმაც მაცნობა მე-№ 224, რომ სოფელს შოლევს არავითარი გადამდები სნეულება არ არსებობსო;

რომ ღამე მაინც რიგაინათ დაიძინოს; მაგრამ ჩვენ ამასაც არა ვართ მოშორებული... შეგო დიდი ხარალი: იერის ხეობის გაღმა, — გორებში, ჩვენ სოფელს სავარჯჯოს კდე დიდი მინდვრები არის, თითქმის ნახევარცოქით არის. ეს ასეთი მდიდარი, თავის დღეში უძრავი მიწები და, თუ გავიდა ვინმე და ორიოდ დღისა მოხნა, საგანგებო მოსავალს მიიღებს, იქაურს პურს ისეთი სუნი და გემო აქვს, რომ არ დაიჯერებს უცხო კაცი, რომ ეს ბუნებითი იყოს. იქაური თივის ბაღლი საქართველოში არ მეგულება; მლაშე წყლები, ადგილები და მლაშე ბალახი შეადგენენ საუკეთესო ადგილს საქონლისათვის. მაგრამ დახე უბედურობას: ეს ფართო და მდიდარი ადგილი სულ გვიცდება ამ რამდონიმე ასი თათრების გამოისობით. ზოგიერთ ჩინოვნიკებმა იციან,

თუმცა-ლა მარტის და აპრილის თვეებში ნამდვილად გარდაცვალებულან რამოდენიმე პირები, მაგრამ მხოლოდ ფილტვის ანთებით და არა სხვა რამითი, ისიც გაცივებულებს მიზეზით.

ქუთაისის მაზრის უფროსი ნ. ჩიჯავაძე. 15-ს მაისს.

ანგარიში

შეუძლებელ მოსწავლეთა და მხმარებელთბილისის გუბერნიის თავად-აზნაურთა საზოგადოების განმკებელთა კომიტეტის მოქმედებაზედ წარსულის 1880 წლის 1 მაისიდან ამ 1881 წლის აპრილამდინ.

წარსულის წლის ანგარიშიდამ, რომელიც 1880 წლის 10 მაისს მოხდენილ საზოგადო კრებისაგან გაშინჯულ იქმნა, სჩანს, რომ საზოგადოებას დარჩენოდა 6,373 მან. და 84 კაპ.

იმ დროდამ საზოგადოებას კიდევ შემოუყვია:

- 1) თბილისის გუბერნიის კეთილშობილთა საადგილმამულთა ბანკიდან — 9054 28
 - 2) საზოგადოების წევრთაგან — 205 „
 - 3) ამ წლის იანვრის 6-ს მოხდენილ ბალიდამ — 122 50
 - 4) თვის ხარჯზედ მყოფთ სკოლის პანსიონერებიდამ 2460 „
 - 5) ნახევარ ხარჯზედ მყოფ სკოლის პანსიონერებიდამ — 267 „
 - 6) ბარედამ მოსიარულე სასწავლო ფულების მძლველ ბავშვებიდამ — 105 „
 - 7) სასწავლო ნივთების გაყიდვიდამ — 4 18
 - 8) ბანკში შენახული ფულის სარგებელი — 380 17
 - 9) მ. ივანე ძანსტანტინეს-ძე ბაგრატიონ-მუხრან-ბატონის შემოწირული — 500 „
- სულ — 14196 13

შარშან დარჩენილი ფულიანათ ამ

გლეხს ჰკითხავენ ხოლმე ამპარტყენულს ღიმილით: — ის რათ იცით, რომ ჯერ ბოსელს ააშენებთ ხოლმე საქონლისათვის და შემდეგ თქვენთვის სადგომსაო? ამაზედ პრაქტიკული გლეხები მიუგებენ ხოლმე: — იმისათვის, ჩემო მეცნიერო, რომ საქონელმა ჯერ თავისათვის უნდა აიშენოს სახლიო და მეპრე იმან შე ამიშენოსო.

ამ მოკლე პასუხის აზრი იმაში მდგომარეობს, რომ ოჯახის კეთილდღეობა არის დამოკიდებული უმთავრესათ წარმოების იარაღის ძალა და ღირსებაზედ ამისთანა შეხედულობა გადაიღება სახელმწიფოზედაც — დიდ ოჯახზედ: სახელმწიფო მაშინ არის ღონიერი, როდესაც წარმოება კარგათ მიდის, ის აძლევს სახელმწიფოს მატერიალურ დაკმაყოფილებას, ალალ ლუქმას, და ამაზედ არის დამყარებული სხვა ყველა გვარი კეთილდღეობა.

საანგარიშო წელს საზოგადოებას ჰქონდა სულ ორი ათას ხუთას ექვსი თუმანი, ცხრა მარტივი, ოთხ ათას უხანთული და შვიდი კაპეიკი (20,569 მან. 97 კაპ.).

ამ წელს ამ ფულიდამ დაიხარჯა: მან. კაპ.

- 1) სკოლის შენახვაზედ — 11197 49
 - 2) ჩვენი და სხვა სკოლების შეუძლებელ მოსწავლეთა და მხმარებლებზედ — 694 „
 - 3) მხატვარ ბერიძეს — 150 „
 - 4) მოსკოველ სტუდენტებს — 300 „
- სულ — 12341 49
- მომავალ აპრილისთვის გადიო — 1066 „

ამასადამე ამ წელს დაიხარჯა სულ მთლად — 13407 49

მომავალ წლისთვის დარჩა 7161 48

თბილისის გუბერნიის თავად-აზნაურთა საზოგადოების სკოლას, რომლის გახსნითაც იწყო ამ საზოგადოებამ თავისი მოქმედება, ამ მიმავალი წლის თებერვალში შეუსრულდა ორი წელიწადი. ამ წელს ის შესდგებოდა სამის კლასიდან, თვითეულ კლასში იყო თითო განყოფილება, გარდა პირველის კლასისა, რომელიც ორის განყოფილებადაც შესდგებოდა.

მოსწავლენი სულ იყვნენ 93. მარცხეი კლასებში ამ გვარად იყო დაყოფილი: პირველ კლასში სწავლობდნენ 44 მოსწავლენი, მეორეში — 37 და მესამეში — 12 შვირდი. მართი სომხის და სამი რუსის გარდა, ყველა ეს მოსწავლენი იყვნენ ქართველთა ტომისანი. სარწმუნოებით ყველა ესენი იყვნენ ქართლმადიდებლენი, გარდა ერთის სომხისა, რომელიც სომეხთა სარწმუნოებას ეკუთვნოდა.

სკოლის სამსახურს აღსრულებდნენ ხუთნი პირნი: სკოლის ინსპექტორი, ორნი მასწავლებელი — აღმზრდელნი, დროებით მოწვეული ერთი მასწავლებელი და ერთი სახლის გამგე ქალი (ეკონომკა).

როგორათაც წარსულ წლებში, ისე

ეს უმძიმესი საგანი კი ისე თავმინებებულა დღეს, როგორც დათვი ტყეში და ყველაზედ ნამეტნავათ იერის ხეობაში და შიხუში. დიდი ბუნებითი ძალები გვიცდებიან და ჩვენ კი, გარდა იმისა რომ ყველაფერს საძაგლათ, მამა-პაპურათ ვამუშავებთ, მტრისაგან შიში და ზარალი არ გველევა. ას კოკიან ქვევრს ერთი წუნკალა თავგი ჰმურტლამს..

ამის შემდეგ თავში შებადება ერთი კითხვა, რომელზედაც პასუხი ვერ მიმიკია: — რა მიზეზია, რომ ათ, ოც, ორ-მოც თხოვნაზედ მთავრობამ ყურადღება არ მიაქცია და ეს 200-300 კომლი თათარი არ გადაასხლა შარიაზზედ? მამულენი აუოხრდებათ, ნახნავებო, ოჯახის შენობები, თუ სხვა რამე? — არა ფერი, გარდა თითო ქობისა, როგორებსაც საცა უნდა, იქ ჩასდგამენ ხუთ მანეთის დახარჯვით.

გარკვეული. 10 მაისს სოფ. საჯარკეთ.

ამ წელს სკოლაში სწავლის მსვლელობის რიგი იყო კლასური და არა საგურდო, რადგანაც კომიტეტის აზრით, დაბალ კლასებში პირველი უფრო გამოსადგვია, სინამდვირე პირველს ორს კლასში საგნებს სამშობლო ენაზედ სწავლობდნენ ბავშვები, ე. ი. 1879 წელს მოხდენილს საზოგადო კრების გარდაწყვეტილების დაგვირად, საგნების შესწავლა მიდიოდა ქართულს ენაზედ. მესამე კლასში კი რუსულს ენაზედ სწავლობდნენ ყოველს საგანს, გარდა გეოგრაფიისა, რომელიც არ არის საჭირო მისაღებ ეგზამენებში და რომელსაც ამის გამო, მესამე კლასშიც სამშობლო ენაზედ სწავლობდნენ. მაგრამ იმ ორ პირველს კლასებშიც რუსული ენის გაკვეთილების რიცხვი იმდენი იყო, რამდენიც საჭიროა, რომ ეს ენა ბავშვებმა ადვილად და გონივრულად შეისწავლონ, შეისწავლონ იმდენათ, რომ მესამე კლასში შეეძლოს გამოკრება და შესწავლა საგნებისა ამ ენაზედ.

საზოგადოდ იმის გარდაწყვეტაში, თუ რა ადგილი უნდა ექცოს სათავად-აზნაურს სკოლაში რუსულს ენას, კომიტეტი ხელმძღვანელობდა შემდეგის მოსაზრებაებით:

1) თანამედროვე პედაგოგია აღვირებს იმ აზრს, რომ ბავშვი წინაპირველად სამშობლო ენაზედ უნდა სწავლობდეს და განვითარდებოდეს გონებით; რომ უცხო ენის გონივრული და მოსაზრებულად შესწავლა მჭიდროდ დამოკიდებულია სამშობლო ენის დაახლოვების ცოდნაზედ, რომ მხოლოდ მაშინ შეიძლება უცხო ენის შესწავლას შეუდგეს ბავშვი, როდესაც მას საფუძვლიანათ აქვს შეთვისებული თვისი დედა-ენა, შეთვისებული იმოდენად, რომ თავისუფლად და გაუჭირვებლივ შეეძლოს მასზედ კითხვა, წერა და გარდაცემა თვისის აზრისა, როგორათაც სიტყვიერად, ისე წერით.

2) თბილისის გუბერნიის თავად-აზნაურთა სკოლის უმთავრესი მიზანი ჯერაობით მდგომარეობს მასში, რომ მოამზადოს თვისი მოსწავლენი ქაქასის სამთავარმმართველს საშუალო სასწავლებელთა პირველ კლასებში შესასვლელად, და

3) ამ საშუალო სასწავლებელთა დაბალი კლასები სრულიად არ არიან შეფარდებულნი ადგილობრივ გარემოებებთან, რის გამოც ყმარწილებს ისე აჭერინებენ მისაღებ აგზამენებს, როგორც რუსის ტომის ბავშვებს...

ამ ნაირად კომიტეტს ერთის მხრივ უნდა მიეღო მხედველობაში ბუნებოთი და გონივრული განვითარება ბავშვებისა და მეორეს მხრივ უმთავრესი მიზანი სათავად-აზნაურთა სკოლისა და აგრეთვე ეხლანდელი მოწყობილობა საშუალო სასწავლებელთა დაბალის კლასებისა, და ყველა იმის დაგვირად მიეცა რუსულის ენისათვის ჯერაენი ადგილი სათავად-აზნაურთა სკოლაში. 1879 წელს მოხდენილის

საზოგადო კრების გარდაწყვეტილების დაგვირად, რუსული ენის პრაქტიკული შესწავლა უბრალო ლაპარაკის და ბაასის საშუალებით იწყება პირველი წლის მეორე ნახევრიდანვე; ხოლო რუსული წერა-კითხვის შესწავლას ბავშვები შეუდგებიან ხოლმე მეორე წლის მეორე ნახევრიდან. ამნაირად რუსულ წერა-კითხვის შესწავლას ჩვენს სკოლაში წინ უძღვის ლაპარაკის და ბაასის საშუალებით ამ ენასთან გაცნობა. შემდეგში რუსული ენის შესათვისებლად ხმარებულ იყვნენ ყველა ის საშუალებანი, რომელთა წყალობით ბავშვები ადვილად და გონივრულად იძენდნენ წარმოდგენათ, ცნებათ, მსჯელობათ და სხვათა რუსულის ენის გამოხატულებათა, რომელნიც კი ბავშვის გონებას შეეთვისებოდნენ. მომეტებული ყურადღება ყველა კლასებში იყო მიქცეული ასახსნელ კითხვაზედ, რომელიც არის ერთი უპირველესი საშუალებათაგანი უცხო ენის გონივრულად და ადვილად შესწავლისა და თარგმანზედ როგორათაც ქართულიდამ რუსულზედ, ისე რუსულიდამ ქართულზედ.

სწავლის საქმის ამგვარად დაყენების წყალობით, ჩვენმა სკოლამ უკვე იწყო კეთილი ნაყოფის მოტანა ამ აკადემიურ სწავლის წლის დამდეგს ჩვენი სკოლის უმფროს განყოფილების ცხრა მოსწავლეთაგან, რვამ კარგათ დაიჭირა მისაღები აგზამენები და იქმნენ მიღებულინი თბილისის სხვადა-სხვა საშუალო სასწავლებლებში, გარდა ერთისა, რომელიც რეალურ სასწავლებელში არ მიიღეს უადგილობისა გამო. მეცხრე მოსწავლე, ავთოყოფობისა გამო, ვერც ერთს ეგზამენზედ ვერ დაესწრო. ეს ორი მოსწავლე ისევე ჩვენს სკოლაშივე დარჩნენ.

იმ მოწმობიდან, რომელნიც შეგირდებს ეძლევათ თვის მთავრობათაგან, სიანს, რომ თითქმის ყველა ჩვენი მოსწავლენი სწავლობენ კარგათ; ზოგიერთა მათგანი კი ირიცხებიან პირველ შეგირდთა შორის და ყველა საგნებში აქეთ მიღებული საუკეთესო ნიშნები სწავლა-ბეჯითობისა. რომ ჩვენი სიტყვა უსაფუძვლოთ არაინჩასთვალოს, მოვიყვანთ აქ კლასიკური გიმნაზიის პირველი კლასის მოწაფის ჩვენ ნაშეგირდელ ლ. ჯ. — ის ნიშნებს. მოწმობებში, რომელნიც მას თვისი მთავრობისგან აქვს მიღებულინი, უსხედან შემდეგი ნიშნები: სამღეთო სჯულიდამ 5, რუსულს ენაში 5, ლათინურში 5, მათემატიკაში 4, გეოგრაფიაში 5 და წერაში 4. ჩვენ მივაქციეთ ყურადღება ამ მოსწავლეს იმიტომ უფრო, რომ ეს სწავლობდა ჩვენს სკოლაში მხოლოდ წელიწადნახევარი... სკოლაში შემოსვლის დროს ამან სრულიად არა იცოდა-რა რუსული, მაგრამ ქართულ წერა-კითხვაში კი კარგა ლაზათიანათ იყო მომზადებული. ამ გარემოებამ საშინლად გაუადვილა ამ ბავშვს რუსული ენის გონივრულად შეთვისება, თუმცა კი, როგორც ზევით მოვიხსენ-

ეთ, ამისათვის მას ჰქონდა ძრიელ ცოტა დროება.

ბავშვების აღსაზღვლად ჩვენი სკოლა ხმარობდა იმავე საშუალებით, ამ საქმეში ხელმძღვანელობდა იმავე პრინციპებით, რომელნიც უკვე გამოცხადებულ იქმნენ შერზანდელს ანგარიშიში. მანდევნულ იყვნენ სრულიად შიში, დასჯა და სხვა ამგვარი დედაბოძები ძველის აღზღისა.. მათ ნაცვლად ჩვენი აღზდა დამყარებული იყო სიყვარულსა და პატივისცემაზედ... მაგრამ ამ აღზღის კერძო მხარეებზედ რომ ვაღვიდეთ, არ შეიძლება არა ესთქვათ, რომ ამ მხრივ წელსაც აღზღის საქმე ვერ იყო ისე მომართული, როგორიც სურდა კომიტეტს. მოსათავსებელი სადგომის უქონლობა სკოლისათვის, სიცოტავე მასწავლეთა და ამის გამო შეუძლებლობა ცალკე ამღზღეთა ყოლისა იყვნენ აღზღის ხეიროანათ დაყენების უმთავრესნი დამაბრკოლებელნი მიზეზნი.

ამ წელს პანსიონერების რიცხვი ექვსით მეტია წარსულის წლის რიცხვზედ. ამიტომ ამ საანგარიშიო წელს პანსიონერები სულ იყვნენ ორმოცნი. აქედამ საზოგადოების სრულს ხარჯზედ თხუთმეტი; ხუთი — ნახევარს ხარჯზედ, ე. ი. ამითი მშობლები წელიწადში იძლეოდნენ მხოლოდ ათ თუმანს; ოცნი იყო თვის ხარჯზედ, ე. ი. ამათგან წელიწადში ოც თუმანს იღებდა სკოლა. რაც შეეხება გარედამ მოსიარულე შეგირდებს, ამათში უფასოთ გარედამ მოსიარულენი და ამასთანავე სკოლიდამ მიმღებელნი სასწავლო ყოველ ნივთებისა იყენე ოც-და-ათი; და მხოლოდ თერთმეტი იძლეოდა სამს თუმანს წლიურ სწავლის ფასს.

ამ ნაირად, როგორც ზემოთაც იყო ნათქვამი, ამ წელს ჩვენს სკოლაში იყვნენ 93 მოსწავლე. შექცეულია, ეს რიცხვი უფრო დიდი იქნებოდა, თუ რომ კომიტეტს ძალაუნებურად უარი არ ეთქვა ბევრი მშობლებისთვის სახლის სიპატარავისა გამო. ასე ვამინჯეთ, თვის ხარჯზედ სკოლაში პანსიონერებად შესვლის მსურველთაც კი განეცხადათ უარი. მამოსჩნდნენ იმისთანა მშობლებნიც, რომელნიც დადებულს ფასზედ მეტს იძლეოდნენ, მაგრამ ამათი სურვილიც დაუკმაყოფილებელი დარჩა.

ბავშვების ჯანმრთელობასა და სისაღებდაც კომიტეტს ამ წელსაც დიდი ყურადღება ჰქონდა მიქცეული. ღღეში ოთხჯერ ეძლეოდათ გემრიელი, სამყოფი და სხვა-და-სხვა ნაირი საკმელები; ამის გამო ღღეში თითო ბავშვის გამოკვება კომიტეტს უჯდებოდა არა ნაკლებ შეიღის შაურისა შინაური გიმნასტიური მოძრაობა, თავი უფალი დროს გარეთ სუფთა ჰაერში გატარება, თავის დროზედ თამაშობა, ჰაერის სიწმინდე, საწოლი და სამეცადინო ოთახების სისუფთავე ყოველივე ესე უნებებლად ინახდნენ ბავშვების ჯანმრთელობას. რაც

შეეხება ტანთსაცმელს, ესევე უბრალო, მაგრამ შესაფერის დასასრულებლო. მიგინური ჩჩვენნი სკოლის ექიმისა, რომელიც მუდამ დადიოდა სკოლაში, მსწრაფლად მოდიოდა აღსრულებასში. შევლა ამის წყალობით ჩვენი პანსიონერები ამ წელსაც იშვიათად ხდებოდნენ ავით და არა თუ არა გწვევია დიდი რამ უბედურება, არამედ ძრიელ ავითაც კი არაინა გვეყოლია.

სკოლის სახლის სიფიროვემ ერთის მხრივ და მეორეს — სისაწყლემ ზოგიერთა შეგირდებისა, რომელთაც კენქმა არ შეახვედრა სკოლაში ცხოვრების უფლება, იძულებულ ჰქმნეს პომიტეტი — დაენიშნათ ამ გვარ შეგირდებისათვის ყოველ თვიურ დროებითი შემწეობა... აგრეთვე პომიტეტმა მიიღო მხედველობაში სხვა სასწავლებელთა ზოგიერთა შეგირდების შეუძლებლობა და მათი კარგი მეცადინეობა და აღმოუჩინა ამათაც შემწეობა. ამ საანგარიშიო წლის განმავლობაში ამ გვარ მოსწავლეთ, როგორათაც ჩვენის, ისე სხვა სკოლები-სას, მიეცათ 994 მან. ამათ რიცხვში 300 მან. მოსკოველ სტუდენტებს, ითხოვეს დახმარება. (ამ ანგარიშის ბოლოს დაბეჭდილია სია იმ მოსწავლეთა, რომელთაც ამ წლის განმავლობაში მიეცათ ფულით შემწეობა).

ამ ანგარიშის ბოლოს პომიტეტს არ შეუძლიან არ დაურთოს, რომ მას ფიქრათაც არ მოსდის ის არზი ვითომც მას გაეკეთებინოს ყველა ის, რაც აუცილებლად საჭიროა სკოლის მიზნის მისაღწევად. მაგრამ მას იმედი აქვს, რომ საზოგადოების ნამდვილის დახმარებით, სათავად-აზნაურთა ბანკის დამფუძნებელთა შემწეობით და თანაგრძობით ყველა იმ პირთა, რომელნიც ძვირად აფასებენ მომავალ თაობათა აღზდა-განათლებას, — ეს სკოლა, ეს ჩვენი პირშიო ყრმა, ახლო მომავალში ჩასდგება საუკეთესო გარემოებათა შორის და განიხვევინის დამაბრკოლებელნი მიზეზნი, რომელნიც დღეს უშლიან აღზდა-განათლების უნაკლებად წინ სელოს ამ სკოლაში. ამ გვარ დამაბრკოლებელ უმთავრეს მიზეზებათ პომიტეტი რაცხს შემდეგ გარემოებათ: 1, სკოლისათვის გამოსადეგ და მის მოთხოვნილებისამებრ აშენებულ სახლის უქონლობას; 2, ქონებით შეუძლებლობას რის გამოც პომიტეტს არა ჰყავდა სკოლისთვის მოწვეულნი ცალკე აღზრდელნი. პირველი დამაბრკოლებელი მიზეზის მოსაპოვებლად პომიტეტს აზრათ აქვს ახლავე სთხოვოს თავად-აზნაურთა საადგილ-მამულო ბანკის დამფუძნებელთა, რომ მათ მისცენ პომიტეტს საშუალება სკოლის საკუთარი სახლის შესაძენად.

კომიტეტის თავ-მჯდომარე: გენერალ-ლეიტენანტი ვ. მამაცაშვილი

წევრნი

- ი. გოგებაშვილი,
- ნ. ცხვედაძე,
- თ. დ. აგლაფი,
- გახტ. თუღაშვილი,
- ნ. ქანანავი,
- ვლ. მიქელაძე,
- თ. კორძაია.

სა იმ მოსწავლეთა, რომელთაც ამ წელს ეძლეოდათ უფველ თვიური დროებითი შემწეობა გამოიტყვისაგან:

- საზნაურთა სკოლის მოსწავლენი:**
- 1) სანდრო ზედევანიშვილი 12 მ.
 - 2) სანდრო ზედევანი (მეორე) 10 მ.
 - 3) სიკო შიფიანი — 10 მ.
 - 4) ლათიკო მამაცაშვილი 10 მ.
 - 5) ლათიკო მალალაშვილი 12 მ.
 - 6) პოტე პორინთელი — 10 მ.
- ზარეშე მოსწავლენი:**
- 7) ლუკა ჯავახიშვილი (ძლასიკური ბიზნაზილი) — 15 მ.
 - 8) ზაქარია ძანდილაკი (სოსტატო ინსტიტუტილი) 15 მ.
 - 9) ლუარსაბ სიციშვილი (რეალურ სასწავლებლილი) 12 მ.
 - 10) ივანე აბხაზი (პროგინაზილი) — 10 მ.
 - 11) მასო პარბელაშვილი (სას. სემინარილი) მიეტა ერთ-ბნობითი შემწეობა — 78 მ.

ბ) საზოგადოების წევრთა არჩევა.
გ) მომავალ წლის გასაჯლის სიის დასტეიცება. (4-2)

ადგოკატმა ეგგენი დიმიტრის-მეი ტირომირიშვიამ

მიიღო ნებართვა მბილისის ოლქის სასამართლოდამ სასამართლო საქმეების წარმოებაზედ, როგორც მომრიგებელ, აგრეთვე ოლქის სასამართლოშიაც; იღებს თავის თავზედ მსურველთა იეს საქმეებში დარიგების მიცემას, ყოველგვარი საქმის ქალაქების შედგენას, აპელაციისას და კასაციის საჩივრების დაწერა, საქმეების დაცვას მომრიგებელ და ოლქის სასამართლოში აპელაციის განყოფილებაში. მანსაკუთრებით სისხლის სამართლის საქმეების დაცვას იკისრებს ძველსიის აქთა მხრის ყველა ქალაქებში, ღარიბების საქმეებს უფულოდ დაიცავს. სასამართლო პალატაში ქალაქს გარედამ შემოსულ საქმეების დაცვა სისხლის სამართლის დებარტამენტში. მიიღებს აგრეთვე თავის თავზე ქალაქს გარეშე მყოფ საქმის დამცველებილად და კერძო პირებილად მონდობილებას შესახებ მათი საქმეებისა ქ. მბილისში სასამართლოებში და ყოველ გვარ აღმინისტრაციულ განყოფილებებში. შევლ მონდომილებები ასრულდება სიჩქარით.

მიიღებს პირადამ მოსალაპარაკებლათ დილის 8 საათილამ 11 საათამდინ და საღამოს 5-8 საათამდინ.

აღრესი: არსენალის ქუჩა, მედიკი ძინაზის საჯინიბოას პირ-და-პირ, თ. არღუტინსკის ღოლოგორუკოვის სახლები, № 6. (3-2)

ბანსხალბანი

თბილისის საადგილ-მამულო ბანკის სალაში, ორმაბათს, 1 ივნისს, დილის თერთმეტ საათსე, იქნება წლიური საერთო კრება წარამითხვის გამავრცელბელი საზოგადოების წევრთა.

საგანი კრებისა არის:

ა) წასრული წლის ანგარიშის მოსმენა.

თფილისის გუბერნიის თავად-აზნაურთა საადგილ-მამულო

ბანკის გამგეობისაგან

თფილისის გუბ. თავად-აზნაურთა საადგილ-მამულო ბანკის გამგეობა, 17 თებერვალს 1881 წელს უმალოესად დამტეიცებულის წესდების მე-16 მუხლის ძალით, აცხადებს, რომ ამ 1881 წლის 13 ივნისს, შუადღებზე, ქალაქს მბილისში, ბანკის სადგომში, სოლოლაკის ქუჩაზე, ნ. შარდნოვის სახლებში № 3, იქნება საზოგადო გასეიდვა, განუშეორებელად, ქვემოსხენებულ პირთ უძრავ მამულებისა, რომელთაც არ შემოუტანიათ თავის დროზე ხვედრი გადასახადი ამ ბანკილამ აღებულის სისხისა ბანკის წესდების § § 13, 14, 15, 17, 18, და 19 მუხლებით დადგენილი:

- ანგეშოვი, ნაკალაშ სიმონის-მე:** ორ-სართულიანი ქვით-კირის სახლი თან აღგილი სივრცით 26 ოთხ-კუთხი საქ. და 1 არშინი. მ. მბილისის 1 განყოფილებების მე-5 უჩასტკაში. მთენი ვალი 3,127 მან. 48 კაბ., შემოსატანი 379 მან. 80 კაბ სულ სამი-ათას ხუთას შვიდი მან. და 28 კაბ.
- ალენიკოვისა, სალაშე იანგარის ასული:** ორ-სართ. ქვით-კირის სახლი, თან ორ-სართულიანივე ქვით-კირის ფლიგელი და აღგილი 88 საქ. 1/2 ოთხ-კუთხი არშინი. მთ. 1 განყოფ. 1 უჩასტკაში, ღვიდოვის ქუჩაზე. მთენი ვალი 3,615 მან. და 76., შესატანი 257 მან. 37 კაბ., სულ—სამი ათას-რეწას სამოც-და-ცამეტი მან. და 30 კაბ.
- სულხანოვისა, მარამ იანგეს ასული:** ა) ერთ-სართულიანი ქვით-კირის დუქანი, ბ) ორი სამ-სართულიანი ქვით-კირის დუქანი, ორი ორ-სართ. ქვით-კირის დუქანი და ბ) თერთმეტი თითო-სართულიანი ქვით-კირის დუქანი, თან აღგილი 276 ოთხ-კუთხი საქენი. მთილისში: ა) 1 განყოფ. მე-7 უჩასტკაში და 2 განყოფ. 14 უჩასტკაში, ჩუღურეთში. მთენი ვალი—16,270 მან. 96 კაბ. შემოსატანი—1075 მან. 90 კაბ. სულ—ჩვიდმეტი ათას სამას ორმოც-და-ექვსი მან. და 86 კაბ.
- სლანკო ანა იანგეს ასული:** ორი ორ-სართულიანი ქვით-კირის სახლი, თან აღგილი 111 1/2 ოთხ-კუთხი საქ. მთ. 2 განყოფ. 11 უჩასტკაში, მლი-სავეტის ქუჩაზე, მთენი ვალი—18,078 მან. 83 კაბ., შემოსატანი—965 მ. სულ—ცხრამეტი ათას ორმოც-და-სამი მან. და 83 კაბ.
- გაბუნია, მერაბ იანგარის-მე:** ორ-სართულიანი ქვით-კირის სახლი დუქნებით, თან აღგილი 125 ოთხ-კუთხი საქ. ქ. შარში. მთენი ვალი—

- 2,711 მან. 83 კაბ., შესატანი 180 მან. 95 კაბ., სულ—ცხრამეტი ათას ოთხმოც-და-თოთხმეტი მან. და 78 კაბ.
- მირუშოვი, არშაგ ოლანეს-მე:** ა) სამ-სართულ. ქვით-კირის სახლი და ბ) ორი ერთ-სართულიანი სახლი, თან აღგილი 241 1/2 ოთხ-კუთ. საქ. მთ. 2 განყოფ. 14 უჩასტკაში ატოლბარში. მთენი ვალი—3,255 მან. 31 კაბ., შემოსატანი—302 მან. 44 კაბ., სულ—სამი ათას ხუთას ორმოც-და-შვიდი მან. და 75 კაბ.
- სანაფოვა, სტეფანე იანგარის-მე:** ა) სამ-სართულ. ქვით-კირის სახლი სამ-სართულიანივე ფლიგელით და ბ) ორ-სართულ. ქვით-კირის სახლი სარდაფი, თან აღგილი 279 1/2 ოთხ-კუთხი საქ. მთ. 2 განყოფ. 10 უჩასტკაში, მარანტოვის წყლის-პირა ქუჩაზე. მთენი ვალი—36,560 მან. 82 კაბ. შესატანი 1,919 მან., სულ—ოც-და-თვრამეტი ათას ოთხას სამოც-და-ცხრამეტი მან. და 82 კაბ.
- სანაფოვა დავათ ზოზოვის-მე:** ერთ-სართ. სახლი დუქნით, თან აღგილი—27 1/2 ოთხ-კუთხი საქ. მთ. 1 განყოფ. 1 უჩასტკაში, ღვიდოვის ქუჩაზე. მთენი ვალი—365 მან. და 61 კაბ., შესატანი—39 მან. 44 კაბ., სულ—405 მან. 5 კაბ.
- დავითოვი, გეო დავითის მე:** ორ-სართულ. ქვით-კირის სახლი, თან აღგილი—50 საქ. მთ. 1 განყოფ. 1 უჩასტკაში, შახნალო ქუჩაზე. მთენი ვალი—1645 მან. 24 კაბ., შესატანი—108 მან. 51 კაბ., სულ—1753 მან. 75 კაბ.
- ზავლიევი, იაკობ სიმონის-მე:** ორ-სართულ. ქვით-კირის სახლი, თან აღგილი—72 ოთხ-კუთხი საქენი, მთილისში 1 განყოფ. 5 უჩასტკაში, ნემეცების ქუჩაზე მთენი ვალი—5,477 მან. 37 კაბ. შესატანი—773 მან. 93 კაბ., სულ—6251 მან. და 30 კაბ.
- სლანკო, ევტერინა იანგეს ასული:** სამ-სართულიანი ქვით-კირის სახლი ფლიგელით და სხვა შენობებით, თან აღგილი 313 3/4 ოთხ-კუთხი საქ. მთილისში, 1 განყოფ. 1 მიხაილოვის უჩასტკაში. მთენი ვალი—25,609 მან. 15 კაბ., შესატანი—2,449 მან. 78 კაბ., სულ—2,815 მან. და 93 კაბ.
- ფუდინოვი, ისაკ ნიკიტის-მე:** ორი სამ-სართ. ქვით-კირის სახლი ორის სამ-სართულიან ფლიგელით, აღგილი—156 ოთხ-კუთხ საქენი და 7 არშ. მთილისში ნორაშისა და საზნაურთა ქუჩების კუთხეში. მთენი ვალი—17,126 მან. 77 კაბ., შესატანი 1,338 მან. 10 კაბ., სულ—18,464 მან. 87 კაბ.
- ციციანოვი, დავით იანგეს-მე:** ცარიელი აღგილი, სივრცით—300 ოთხ-კუთხი საქ. მთილისში 2 განყოფ. 11 უჩასტკაში. მთენი ვალი—1,172 მან. 18 კაბ., შესატანი—68 მან. 24 კაბ., სულ—1,240 მან. 42 კაბ.
- ალექსეევ-მესხიევი, მიხეილ დიმიტრის-მე:** სამი ნაჭერი მიწა 178 დესიატინა 840 ოთხ-კუთხი საქ. მთ. გუბ. და უეზდში, სოფ. ახლ-ღბას. მთენი ვალი—3,911 მან. 7 კაბ., შესატანი—180 მან. 60 კაბ., სულ—4,091 მან. 67 კაბ.
- ერისთავი გიორგი გიორგის-მე:** სახნავ-სათესი და საბალახე აღგილები 243 დესიატ. და 1263 ოთხ-კუთხი საქ. მთ. გუბ. მელაღის მაზრაში, ქისტიაურს. მთენი ვალი—7,822 მან. 15 კაბ., შესატანი—350 მან. 20 კაბ., სულ—8,172 მან. 35 კაბ.
- მარგაშოვი, გრიგოლ ალექსანდრეს-მე:** სახნავ-სათესი, სათიბი აღგილები და ტყე, 1093 დესიატ. 950 ოთხ-კუთხი საქ. მთ. გუბ. და უეზდში, სოფ. ღრეს, წვერს და სხ-ულეთს. მთენი ვალი—10,102 მან. 74 კაბ., შესატანი—447 მან. 72 კაბ., სულ—10,550 მან. 46 კაბ.
- აგალიშვილი იანგე სალდის-მე:** სახნავ-სათესი და სამოსახლო აღგილები, 151 დესიატინა და 300 საქ. მთ. გუბ. შარის უეზდში, სოფ. ბრეთს. მთენი ვალი—8,827 მან. 59 კაბ., შესატანი—572 მან. 40 კაბ., სულ—9,399 მან. 99 კაბ.
- ციციანოვი, კირილე ედიშერის-მე:** სახნავ-სათესი, საბალახე აღგილები და ტყე, 840 დესიატ. 600 საქ. მთ. გუბ. და უეზდში, სოფ. ახლოლოუს (იგოე მამაი). მთენი ვალი—15,741 მან. 26 კაბ., შემოსატანი—1,433 მ. 30 კაბ., სულ—17,174 მან. 56 კაბ.
- გერესელიძისა, ანატოლის გრიგოლის ასული:** სახნავ-სათესი, საბალახე აღგილები და ტყე, 104 დესიატ. 1200 საქ. მთ. გუბ. და უეზდში, სოფ. ბოდეს. მთენი ვალი—2,591 მან. 48 კაბ., შესატანი—191 მან. 24 კაბ., სულ—3,142 მან. 72 კაბ.
- გახანოვისა, ევტერინე გრიგორის ასული:** სახნავ-სათესი აღგილი და ტყე, 302 დესიატ. 555 საქ. მთ. გუბ. მელაღის მაზრაში, სოფ. ძანდოლო-თან. მთენი ვალი—2,960 მან. 17 კაბ., შესატანი—135 მან. 91 კაბ., სულ—3,096 მან. 8 კაბ.
- ქარუმიძე, იანგე ზატას-მე:** სახნავ-სათესი აღგილი 34 დესიატ. 1320 საქ. მთ. გუბ. შარის მაზრაში, სოფ. მორტისს. მთენი ვალი—986 მან. 73 კაბ., შესატანი—53 მან. 40 კაბ., სულ—1,040 მან. 13 კაბ.
- ერისთავი, გრიგორ ზავლის-მე:** სახნავ-სათესი და საბალახე აღგილები და ტყე, 422 დესიატ. 1160 საქ. მთ. გუბ. შარის მაზრაში, სოფ. გვარებს. მთენი ვალი—3,958 მან. 16 კაბ., შესატანი—273 მან. 50 კაბ., სულ—4,231 მან. 66 კაბ.
- თუმანოვისა, ბარბარე იანგეს ასული:** სახნავ-სათესი აღგილი და ტყე, 292 დესიატინა და 1502 ოთხ-კუთხი საქ. მთ. გუბ. და უეზდში, სოფ. წოდორეთს. მთენი ვალი—6,895 მან. 84 კაბ., შესატანი—301 მან. 19 კაბ., სულ 7,197 მან. 3 კაბ.
- არბუჯიანა, ვახტანგ ვახტანგის-მე:** სახნავ-სათესი საბალახე და სათიბი აღგილები და ტყე, 1,292 დესიატ. და 1,600 საქ. მთ. გუბ. და უეზდში, აბულმაყს. მთენი ვალი—5,953 მან. 64 კაბ., შესატანი—372 მან. 20 კაბ., სულ—6,325 მან. 84 კაბ.

(სასსრული შემდეგში.) (3-3)